

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cîsnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 27-Maiu st. v.

„Rusia se silește din toate puterile să sugrume naționalitatea polonă în regatul Poloniei. Subjugarea nici odată n'a fost așa de mare, ca acum. Limba rusească ca limbă de instrucțiune se introduce în toate scoalele elementare, nu ca obiect obligat, ci exclusiv ca limbă de instrucțiune. Ce ar dice Panslavii și Dacoromânii nostri dacă noi Maghiarii am face întocmai?”

Aceste le dice „P. Napló” în articolul, prin care întimpină hotărîrea municipiului din Leopold, de a visita corporativ expozițiunea din Budapesta.

Ni s'a spus mai de mult că pe timpul când în România de astăzi veniau din Rusia instructori pentru armată, un caporal rusesc a învățat pe Români, cum se strige „la arme,” când vine un general și cum toți cei dela gardă au atunci să iie și să prezenteze armele. Aceasta era partea teoretică. Caporalul a voit a traduce teoria în practică și așa le-a spus Românilor: „Eu mă voiu depărta, ear' când mă voiu ivi unul earăși, închipuindu-vă că eu sînt generalul să strige la arme și ceilalți să luați și să presentați armele.” Români n'au făcut cum li s'a spus, și bietul caporal s'a dus odată, de două ori, până și a treia oară, însă ori de câte ori s'a ivit, Români nici n'au strigat „la arme!” nici nu i-au prezentat armele. Întrebând caporalul răsist, pentru-ce nu fac cum i-a învățat, Români au răspuns zimbînd: „Apoi bine jupâne caporal dumnia-ta nu ești domnul general.”

Departa de noi ca să aprobăm ceea-ce fac Rușii cu Polonii și chiar și cu Români din Basarabia, noi nu pricepem cum de se aseamănă „liberalii” Maghiari cu despoticii Ruși! Căci abstracțiune făcînd dela liberalismul maghiar și despotismul rusesc, care nu se deosebesc tocmai unele de altele, organul și organele maghiare — fiindcă și altele sînt de aceleși păreri — uită, că e deosebire între Maghiari și Ruși; că e deosebire între Ungaria și Rusia. Se pot oare Maghiarii asemăna cu Rușii în privința numărului? se pot asemăna în privința armatei? se pot asemăna în privința economică? Apoi oare dreptul public al Ungariei s'a pus și s'a dezvoltat pe aceleși base, ca al Rusiei? Ori crede „Pesti Napló,” și cred organele maghiare, că Românilor și naționalităților nemaghiare din Ungaria le pot spune câte gogoși și le vor crede?

Lumea astăzi nici în Ungaria chiar nu mai este atât de simplă, încât să iie tot ce i se spune de bani buni, ci reflectînd, face și ea deosebire între jupânul caporal și dl general.

„Pesti Napló” de bună seamă când face paralela între tratamentul naționalităților din Ungaria și al Polonilor din Rusia, vrea să ironizeze atitudinea noastră, prin care desaprobam și respingem tratamentul maghiar. „Vă plîngeți voi naționalități nemaghiare, asupra noastră, dar' ce ați dice când am face și noi ca Rușii cu Polonii?”

Ironia aceasta însă nu prinde.

Am vră să scim te convine Maghiarilor ca să fie puși în paralela cu Rușii?

Noi credem că nu, din nici un punct de vedere.

Dacă ar vră să se compareze ei cu Rușii în privința puterii materiale, fizice s'ar face ridicoli și ar păți-o, în urma urmelor, ca broasca din fabulă cu boul. Dacă ar vră să se aseamene în privința liberalismului, de asemenea s'ar face de rîs, pentru-că și când n'ar fi precum sînt, adevăratului liberalism nu-i șede bine nici odată să se laude ca fariseul, că eu sînt mai bun decît vameșul acesta.

Maghiarii așadar' și dacă au tendența, pe care o știu ascunde atît de rău, de maghiarizare, ar trebui să o ascundă mai bine și să nu facă paradă cu ea întrebînd, că oare procederea lor în maghiarizare e ca cea rusească în rusificare?

Am susținut și susținem, că nu aprobăm nici decum procederea rusească. Cu toate aceste dacă ne punem în pozițiunea omenească cu slăbiciunile ei, aflăm oarecum explicabil, că Rușii au oare-care titluri pentru procederea aceasta. Rușii exercită un fel de răzbunare asupra elementului polon, care în timpul puterii sale a maltratât în modul cel mai brutal pe Rușii de sub stăpînirea sa, și maltratează și astăzi pe Rutenii conlocuitori în Galizia. Afară de aceasta Rusia este o putere mare cu o expansiune foarte considerabilă și după vederile ei elementul polon, ca atare, i stă în cale și după toate aceste elementul polon e și element slav, ca și cel rusesc.

Unde au însă Maghiarii baremi astfel de titluri, neaprobrate de noi, față cu naționalitățile nemaghiare din Ungaria?

O mână de oameni între o mare de naționalități, cari le-au făcut numai bine, în decurs de aproape o mie de ani, fără de nici o putere expansivă, nici culturală, nici materială și vor să imiteze pe — Rusia!

Ce grandomanie! Mult rău mai are ea să facă populațiunii din Ungaria prin opintirile de a face dintr'o naționalitate mică, pe socoteala altora, una mare, care să poată apoi deveni și ea una din puterile cele mari!

„Pesti Napló” și consoții ar trebui să gîndească baremi odată, că prin astfel de grandomanii sapă terenul de sub picioarele Maghiarilor. Căci dacă e vorba, ca noi să nu putem trăi în Ungaria fără de a ne absorbi unii pe alții, atunci nu se vor afla elemente mai spornice și mai mari la număr în totalitatea lor, ca să reclame pentru dînsle rolul Maghiarilor de asimilare?

Bine ar face, „Pesti Napló”, bine ar face toate celelalte diare maghiare, când ar mai lăsa din grando-manie și din comparațiile lor cu națiuni mari și unificate și ar recomanda conaționalilor lor să nu mai arunce milioanele pe deșertăciuni provenite din

îngâmfare, ci să se gîndească la pânea spirituală și materială, fără de care țeara va rămîne pustie, sau mai curînd sau mai târziu va ajunge în mâinile acelor ce o vor rescumpăra, plătindu-i datorile.

Cestiunea naționalităților.

I.

Domnul profesor Dr. Concha publică în „Magyar Polgár” un lung articol, prin care se încearcă a dovedi, că așa numitele „reuniuni de cultură” ale Maghiarilor sînt cu deservire ofensive.

Articolul e scris cu mult sânge rece, și aceasta ne-a îndemnat să nu-l trecem cu vederea.

„Constituirea reuniunii de cultură pentru părțile ardelen, — dice dl profesor, — a produs între Români și Sași o evidentă repulsiune, chiar atacuri violente.

„Sînt aceste atacuri îndreptățite, e justificată repulsiunea?”

„Aș dori prea mult, ca înainte de toate să mă explic fără de pasiune cu ei, aș dori să lămuresc cestiunea aceasta ca pe o seacă problemă matematică, nu prin capacitări, nici provocându-mă la însuflețire, ci cu argumente luate din viața reală, să o desfac în elementele ei, ca adevărata stare a lucrului să reese din ele.”

Tot astfel am dori și noi să se discute cestiunea; durere însă, am avut prea adese-ori ocaziune de a ne convinge, că între cocetății nostri maghiari numai foarte puțini sînt capabili și încă mai puțini inclinați pentru asemenea discuțiuni, și a noastră e vina, dacă nu credem, că dl profesor Dr. Concha va continua discuțiunea și după-ce îl vom fi pus față în față cu argumentele noastre. Trebuie dar' să ne impunem oare-care rezervă, pentru-că nu bucuos te adresezi la oameni, care prea adese-ori te-au făcut să simți, că numai atunci te ascultă, când le vorbești pe plac. Nu discutăm dar', ci raportăm despre cele ce s'au ținut și ne precisăm punctul nostru de vedere.

„Ce voiesc reuniunea de cultură? — dice dl Dr. Concha. — Să susțină maghiarismul, să propage patriotismul.

Nega-va oare cineva, că este amenințată existența națională a Maghiarilor cari trăiesc în comune locuite de alte naționalități; cum oare să nu fie un lucru legitim, ca noi, cei înrudiți în sânge, să spriginim maghiarismul pe calea socială și să-i sărim întru ajutor!

„Adevărat este numai, că Maghiarii, în virtutea numărului lor, a trecutului lor istoric, a superiorității lor materiale și spirituale sînt în Ungaria poporul domnitor; el doarece, ca pe lîngă ceea-ce contribuie puterea publică, să-și susțină și pe cale privată supremația, prin contribuiri de bună-voie și prin ostenele personale, întocmai precum și Români și Sași, pe lîngă ajutorul de stat și pe lîngă fundațiunile asigurate de acesta, năsuiesc a-și întări naționalitatea prin deosebite reuțiuni industriale, scolare, literare și teatrale. În ce consistă aici motivul de plîngere? În aceea poate, că maghiarismul și altfel e spriginut cu preferență de stat, că Maghiarul are și stăpînirea politică? Dacă n'ar fi așa, n'ar pute el oare să înființeze o asemenea reuniune? Să o lăsăm acum aceasta și să mergem mai departe.”

Ba să n'o lăsăm, să nu mergem mai departe, ci să ne oprim aici!

Admitem toate premisele d-nului Dr. Concha, admitem și conclusiunile, pe care le trage din ele, dar' noi mai tragem din aceleași premise și alte conclusiuni.

Dacă Maghiarii se tem în adevăr, că vor fi desnaționalizați, să dicem că ei ar avă tot dreptul, ba chiar și datoria de a-și organiza apărarea. Mai mult! — să dicem că ar avă dreptul de a se folosi de ori-și-ce mijloace, ca să-și susțină supremația, chiar să desnaționalizeze pe Români și pe Sași, dacă

fi pot. Cestiunea legitimității n'o punem în discuțiune.

Dacă însă Maghiarilor nu li se poate contesta acest drept, li se poate contesta dreptul de a ni-l contesta nouă.

Ei au supremația în Ungaria, ei sînt poporul stăpînitor, ei se bucură cu preferență de spriginul statului și cu toate aceste tot ei strigă: Sîntem amenințați în existența noastră națională și trebuie să organizăm apărarea socială.

Dacă ar fi adevărat, că această organizare are un caracter curat defensiv, atunci poporul maghiar e decrepit. Și fiindcă după părerea noastră el n'a ajuns încă la decrepitudine, noi Români nu avem încredere în asigurările ce ni se fac din partea lui.

Dreptul de a nu avă această încredere nu ni-l poate contesta nimeni.

Nouă ni se impune limba maghiară în școală, în administrațiunea comunală, pe la judecătorii, noi nu sîntem preferiți nicăiri în viața publică, sîntem mai săraci ca Maghiarii, mai de curînd porniți pe calea desvoltării și nu ne bucurăm de ajutoare din partea statului: dacă dar' Maghiarii se simt amenințați în existența lor și au cuvinte de a-și organiza apărarea, ne simțim cu atît mai vîrtos noi amenințați și avem cu atît mai puternice cuvinte de a ne organiza.

Nouă însă nu ni s'a permis să ne organizăm.

Prea bine! Ne împăcăm și cu aceasta. Chiar și fără permisiunea guvernului avem însă și noi dreptul, pe care îl au Maghiarii, — dreptul de a ne opune, de a nu aproba cele ce fac le Maghiarii, de a fi cuprinși de resentiment.

Acest resentiment e ceea-ce îl supără pe dl Dr. Concha.

Înțelegem această supărare! Resentimentul nu e însă produs de noi: el a rezultat în noi ca urmare firească a procederilor maghiare.

Nu contestăm dar' legitimitatea înființării reuniunilor de cultură; susținem însă, că ele sînt întreprinderi greșite, pentru-că produc un resentiment puternic, care trebuie neapărat să ne ducă la încordare din ce în ce mai mare și în cele din urmă la conflicte acute.

Maghiarii nu trebuie să-și facă iluziuni deșerte: noi sîntem neam de oameni cu fire îndărătnică. Ei înșiși ne dic „vastag nyakú oláh.” Dacă se organizează dînsii, ne organizăm și noi, fie pe față, ca dînsii, fie în mod spontan, ceea-ce e cu atît mai rău pentru dînsii.

Ei au vîdut prea bine, că și așa fără de organizațiune formală, fără de statute, președinți și comitete, noi stăm strînși la un loc și abia se pot găsi între noi oameni, care îndrăsnesc a se apropia de dînsii. Ei dispun de puterea publică și de întregul aparat, pe care i l-au creat prin reuniunile lor: noi avem un singur mijloc pentru menținerea disciplinei, disprețul nostru cătră cei ce se depărtează de noi. Și frica de acest dispreț e mai puternică decît toate mijloacele, de care dispun Maghiarii.

E oare în interesul nostru, e în interesul țerii, e în interesul Maghiarilor să fim siliți a recurge la această armă înfricoșată?!

Am ajuns așa de departe, încât Români se simte nenorocit, dacă vre-un diar maghiar îl laudă și în timp de abia un an, cel puțin de dece ori Români laudați de diare maghiare ne-au rugat să le

dăm loc în coloanele „Tribunei“, pentru-ca să protesteze contra laudelor ce li s'au făcut.

Dacă aici duc reuniunile de „cultură“, atunci „cultura“ este o nenorocire pentru țeara noastră.

Adevărul e însă, că nu „cultura“ vor s'o răspândească asemenea reuniuni.

Căci eată ce ăce „Pesti Napló“ despre menirea lor:

„Nouă ne este prețios tot sufletul, care devine maghiar, și nu avem timp de pierdut. Mai ales acolo, unde maghiarimea e tare și cultă, trebuie să ne dăm cu îndoită energie silința de a-i asimila pe aceia, care simt cu Maghiarii și sunt buni patrioți, dar' nu vorbesc limba maghiară. Ce sublim ar fi, dacă toată țeara de preste Dunăre ar fi o maghiarime compactă! E trebuință de aceasta. O asemenea parte de țeară ar fi stălpul de granit al Ungariei, ear' nu pietriș amestecat, care e subred și se prăbușește.

„Pentru unitatea statului se cere unitate națională. Străbunii nostri n'au înțeles această politică, ei s'au luptat numai pentru libertate și nici statul nu l'au întărit, ca nu cumva să fie subjugați prin el și fiindcă dela Mohács a cădută în mâni germane, nici cu limba maghiară nu și-au prea bătut capul, fiindcă politica nu cunoștea încă cestiune națională. Trebuie acum să suplînim omisiunea lor cu grăbire, căci periculum in mora“.

„Trebuie dar' să lucreze fiesce-care ce-și iubesc patria. Partea ce-l privește pe stat din această problemă să o rezolve guvernul și parlamentul; afacerile societății numai societatea le poate termina. Singuraticii și reuniunile. Fiesce-care în cercul seu, în gospodăria sa, pe moșia sa, în prăvălia sa, în satul seu, în cercul seu social, în toate relațiunile sale cu alții și unindu-se cu patrioții ce năsuiesc spre același scop.

„Preste Dunăre 68,5% sânt Maghiari, ear' 31,5 nemaghiari. Trebuie mult timp până-ce se maghiarizează 789,000 oameni, și multă lucrare. Din norocire întreagă această poporațiune vrea să se maghiarizeze.“

Am dorî să scim, ce va fi ăis dl Dr. Concha, când va fi cetit aceste mărturisiri sincere și oneste!

Noi, „din nenorocire“ nu voim să ne maghiarisăm, și de aceea facem și noi precum „Pesti Napló“ îi sfătuiesc pe Maghiari să facă și ne ăicem:

Trebuie să lucreze fiesce-care ce ținelă neamul seu, fiesce-care în cercul seu, în gospodăria sa, pe moșia sa, în prăvălia sa, în satul seu, în cercul seu social, în toate relațiunile sale cu alții și unindu-se cu Româniice năsuiesc spre același scop.

Aici în Carpați reuniunile de cultură în felul celor recomandate de „Pesti Napló“ nu pot decât să producă vrajbă și să deslănțuească toate pasiunile ce caracterizează lupta de rasă.

Ori nu cumva dl profesor Dr. Concha îi crede destul de naivi pe Români, pentru-ca ei să creadă, că aici la noi reuniunile

de „cultură“ nu urmăresc tot scopul, pe care „Pesti Napló“ îl precizează atât de bine?!

Cum se o creadă Români, când chiar Maghiarii le spun, că nu este așa?!

Un nou proces de presă.

Punem astăzi sub ochii cetitorilor nostri actul de acușatiune în procesul de presă al ăiarului „Zastava“. Acesta din cuvânt în cuvânt e următorul:

Onorat tribunal de presă! Foaia ce apare în tipografia națională sârbească din Neoplanta, a căreia proprietăreasă și editoare e Milița Miletici și de al căreia redactor răspundător se numește un anumit Iosa Tomici, publică în numărul 200 dela 6 Ianuarie a. c. (după stilul vechiu dela 25 Decemvrie 1884) sub titlul „Omladina“ și cu signatura „N. L.“ un articol, care conține crima de agitare în contra unității țerilor statului ungar pe basa §-lui 173 al cod. pen.

Articolul amintit pleacă anume dela aceea maximă, „că națiunea, a căreia tinerime (omladina) nu se entusiasmează pentru ceea ce e frumos, bun și nobil, și nu e capabilă a se jertfi pentru propria s'a națiune, o astfel de națiune, din a cărei junime nu se nasc anteluptători celebri și neobosiți ai libertății și ai dreptății, n'are nici un viitor, deoarece ce după o scurtă vegetare în sfârșit totuși trebuie să peară. O națiune de altă parte, a căreia „Omladină“ se entusiasmează pentru libertatea, unitatea și binele ei, o națiune, a căreia junime nu se înspăimântă de nimic și dacă necesitatea o aduce cu sine, într'un cas extrem, își jertfiesc chiar și sângele pe altarul ideilor sale, o astfel de națiune se poate aștepta la un viitor glorios și frumos, chiar dacă își tragăna miserabila vieță de pe o ăi pe alta între împregiurări cât de rele și nefavoritoare“.

„Omladina e razimul poporului“.

„Ca un frumos exemplu — continuă articolul — ne poate servi în privința aceasta națiunea italiană și Omladina italiană! Împărțită politicesc într'atâtea state și stătuțe, expusă la tirănia papei și a altor stăpânitori mai mari și mai mici, națiunea italiană a petrecut ăile de crâncenă durere și mulți se îndoiu despre viitorul ei. Națiunea aceasta avea însă o tinerime, care era pătunsă de entusiasm și jertfire proprie și care și-a ținut de sfântă datorință a dobândi unitatea și libertatea poporului italian. Dela această cale nimic n'a mai putut să abată pe tinerimea italiană“.

„Dacă a fost nevoită să organizeze societăți secrete, le-a organizat; dacă avea să se procească libertatea și unitatea prin graiu viu, tinerimea italiană o făcea aceasta cu curagiu și eroism; dacă avea să se prăpădească pe câmpul luptei, alergau cu gloatele acolo și din nobilul ei sânge răsărit-a libertatea și unitatea poporului italian... Nimic nu o putea înspăimânta: nici tradarea singuraticilor

concetățeni, nici persecutările stăpânirii, nici temnițele cele întunecoase, nici furcile austriace... Moartea singuraticilor martiri o umplea și cu mai multă ură în contra tirăniei și a brutalității, moartea eroilor ăilii pe câmpul de luptă o entusiasma și-i dedia o putere nebiruită pentru luptă în contra dușmanilor și a vampirilor poporului... Numai astfel a putut națiunea italiană sdrobi tronurile și tronișoarele singuraticilor principi mici, și numai astfel s'a putut întemeia Italia de astăzi. Din entusiasm, jertfirea proprie și din munca neobosită, precum și din sângele junimii italiene a răsărit și înflorit: Omladina împreunată“.

Trecând articolul la Omladina sârbească continuă astfel:

„Și la Omladina noastră există oare-care entusiasm și jertfire proprie; și junimea noastră posedă energiă, voință și aptitudinea spre o muncă sfântă, spre binele poporului; însă toate acestea se arată atât de sporadic, încât se perd cu totul prin utopia generală și prin egoism... E o calamitate aceasta, și încă o mare calamitate! Pentru-că remănând aceasta și mai departe așa, trebuie să ajungem la aceea tristă experiență, că poporul nostru nu are viitor, că trebuie să peară...“

„Omladină! — sfârșesc articolul — nu admite, că se ajungă lucrul așa departe! Privește, înaintea ta stă glorioasa națiune sârbească; aci ai teren de activitate, culege-ți deci toate puterile, ca să excelezi, ear' poporului teu să-i dobândești un frumos viitor de aur!...“

Omladină! sus, sus la muncă, poporul doresce, ca să ne vadă muncind, poporul doresce și așteaptă, ca Omladina să-l scape și mântue din situațiunea aceasta miserabilă și plină de chinuri!“

„Omladină împlinesce-ți datorința!“

Cu un cuvânt articolul din cestiune adresându-se către Omladina, voescă să înduplece pe aceea, ca urmând exemplul tinerimii italiene, să nu se înspăimânteze de nimic, ci când o va cere trebuința să-și verse sângele pe altarul ideilor sale, la cas de lipsă să formeze societăți secrete, să peară pe câmpul de luptă și să nu se înspăimânteze nici de tradarea singuraticilor, nici de persecutarea puterii, nici de temniță, nici de furci, ci să-și adune toate puterile pentru eluptarea libertății și unității glorioasei națiuni sârbesce.

Cu privire deci la aceea, că unitatea națiunii sârbesce fără de despărțirea naționalității sârbesce, care stă sub suveranitatea sfintei coroane ungare, decâtă statul ungar, și fără de sguduirea unității statului nu se poate închipui; considerând, că ăiarul din cestiune, „Zastava“, apare pe teritorul statului ungar și că astfel se poate privi de organ al naționalității sârbesce din acest stat: e evident, că ascușul articolului din cestiune e îndreptat în contra statului ungar; e necontestabil, că scopul aceluia a fost desbinarea naționalității sârbesce decâtă statul ungar, și prin urmare o acțiune în contra statului. Faptul, care se manifestează prin acest articol e: agitare.

Încă, cum este, când e silit omul să-și lase locul, unde a crescut. Chiar de i-ar merge destul de bine, tot nu poate să uite. Doară și voi o să o simțiți asta odată. Dșoara de bună seamă are și rude pe acolo?!

„N'am pe lume rudeni, despre care aș sci“, — răspune contesa tristă. „Buna mea crescătoare, prietena mea Giovanna, trăiesce în Florența, îmi vine câte odată dor de ea și de țeara mea. Dar' principeasa, buna mea muma, mi-a făgăduit, că în curând voi da pe acolo.“

„Și cum oare, doamna principeasă v'a aflat acolo așa de departe, dșoară?“ — întrebă bunica.

„Doamna principeasă cunoscă bine pe muma mea, și erau prietene. Tatăl meu era greu rănit în bătaia dela Lipsa și după-ce s'a întors la vila sa din Florența, muri câțiva ani după asta în urma ranei sale. Giovanna îmi povestea câte odată despre aceasta. Muma se mahnă de asta și muri și ea. M'au lăsat aici ca pe o orfană mică. Când a aflat despre asta doamna principeasă, veni acolo și m'ar fi luat ea, dacă Giovanna nu m'ar fi iubit ca o muma. Mă lăsa la ea. Castelul și toate ce sânt în el, i le dete în stăpânire; ea mă crescă și mă învăță de toate. După-ce m'am făcut mai mare, mă luă doamna principeasă la sine. Oh, eu o iubesc prea mult, tocmai cum aș fi fost iubit pe măicuța mea!“

„Dar' și doamna principeasă nu v'e iubesc altfel, decât ca pe propria ei fiică“, — ăise bunica.

După-ce în urma cercetării, care s'a făcut pe basa acușării mele, cetățeanul din Neoplanta și vice-redactorul „Zastavei“ Lazar Nancici a mărturisit a fi autorul articolului și a primit de voie bună responsabilitatea înaintea legii: fac acusa în contra numitului Lazar Nancici, ca în contra autorului aceluia articol, pe basa §-lui 173 a cod. pen. pentru crima de agitare în contra integrității statului ungar comisă pe calea presei. Totodată rog cu toată onoarea pe presidiul incitului tribunal de presă, a excrie un termin pentru pertractarea după lege a acestei acuse, a cita pe acușatul și a mă însciința și pe mine despre aceasta.

Alexandru Kozma m. p.

Pregătiri pentru reînnoirea convențiunii comerciale cu România.

Încă n'a expirat convențiunea noastră comercială cu România și eată-ne deja aproape în războiu de vamă cu statul vecin. Ministrul r. ung. de comerț a ordonat închiderea graniței noastre pentru porcii din România. Eată cum se exprimă în privința aceasta foile maghiare:

„Ministrul de comerț — ăice „Budapester Tagblatt“ — a ordonat închiderea graniței din spre România — aceasta e evenimentul politico-comercial al ăilii. Un transport de porci români, cari au trecut granița prelungă atestat sanitar și au luat calea dela Sibiu către capitală, au fost visitați aci în vagoane, s'a constatat că sânt bolnavi și au fost expedați înderăt încă înainte de a fi fost descărcați. Ministrul de comerț a dispus totodată închiderea graniței, o măsură care îi va amări earăși odată pe Români exaltați în contra monarhiei noastre. Acest fapt nu ne poate fi nici decât indiferent acum când stăm în fața nouelor negocieri de convențiune, cu atât mai vîrtos, că în Valahia astăzi sânt hotărîtori dnii sanguinici, dar' se sperăm că în acest cas elementele moderne, prudente, vor câștiga preponderanța. Închiderea graniței e un act al necesității de apărare, cu care sîntem datori nu numai față cu noi, ci și față cu vecinii nostri; e apoi și o dovadă că autoritățile Ungariei urmăresc intențiunea constantă de a face țerii noastre earăși posibil exportul. În cazul din cestiune e justă întrebarea pentru-ce se exerciază atât de lax controla la graniță, încât transportul cuprins de epidemie n'a fost respins chiar la graniță; împregiurarea, că pasporturile române au constatat sănătatea animalelor, e o clarificare pentru aceasta, dar' la nici un cas o excusă. Cercurile hotărîtoare vor face bine ca în interesul țerii să pună stavilă repețirii astor fel de neglijențe.“

Ceea-ce ăice „Bud. Tbt.“ se află în ediție mai mare și mai aspră ca articolul prim în „Pester Lloyd“ din 6 Iunie n. Primul oficios merge până într'acolo de a susține, că „basa agitațiunii din

Foița „Tribunei“.

Bunica

de Bojena Němcová,
tradusă din limba boemă
de Prof. Dr. Urban Iarník.
(Urmare.)

„Cine e Hela aceea?“ — întrebă contesa.

„Asta e Hela doamnei nănașe dela oraș, din casa aia mare, ce are un leu pe ea“, — răspune Adelca.

„Trebuie să spui, — din ospătărie“, — o povătuî bunica pe copilă.

„Te duci și d-ta cu procesiunea?“ — o întrebă Barunca pe contesă.

„Se înțelege că mă duc!“ — ăise aceasta și ședînd în earbă, ajută pe bunica și pe Barunca a pune florile în rînd.

„D-ta, dșoară, n'ai fost încă nici odată cu druscă la ăia Domnului?“ — întrebă Barunca.

„Nici odată; dară pe când eram în Florența, am fost odată la srbătoarea Madonei cu druscă, i-am dus Madonei o cunună de tran-dafiri“.

„Cine e Madona aceea?“ — mai întrebă Barunca.

„Madona i se ăice în Italia fecioarei Maria“, — răspune contesa.

„Dșoara se trage din Italia? Asta-i acolo, unde ne tăbăresc cătanele?“ — întrebă bunica.

„Da, numai că în orașul, din care mă trag, — în Florența, — nu tăbăresc. Dară acolo împletec pělăriile cele frumoase ce purtați, din paie de orez. Acolo pe câmpuri cresce orez, pe colnice castane dulci și olive; acolo sânt dumbrave de ciprese și de dafini, flori frumoase, un cer albastru fără nori...“

„Ah, sciu eu!“ o întrerupse Barunca; „acesta e orașul pe care l'ai zugrăvit dta în odaia d-tale, nu-i așa dșoară? În mijloc este un rîu larg și pe deasupra rîului un oraș clădit pe sub dealuri. Ah, bunico, ce frumoase case și biserici sânt acolo! De altă parte sânt numai tot grădini și căscioare. La o căscioară se joacă o fetiță și alătura cu ea șede o doamnă bătrână — asta-i dșoara Hortensia cu crescătoarea ei. Așa-i dșoară, însăși ne-ai spus asta, când eram în castel?“

Dșoara nu răspune îndată. S'a fost pus pe gânduri; mănile ei zăceau fără mișcare pe genunchi. Numai după o vreme suspină din greu: „Oh bella patria! Oh cara amica!“ — și ochii ei frumoși se umezîră.

„Ce ai ăis, dșoară Hortensie?“ — o întrebă Adelca, lipindu-se de dînsa și desmierdându-o.

Hortensia își răzîmă capul de căpușorul fetei și nu-și mai opria lacrimile, ce-i picurau jos pe genunchi de pe față.

„Dșoara își aduce aminte de țeară și de prieteni“, ăise bunica. „Voi copiii, nu știți

încă, cum este, când e silit omul să-și lase locul, unde a crescut. Chiar de i-ar merge destul de bine, tot nu poate să uite. Doară și voi o să o simțiți asta odată. Dșoara de bună seamă are și rude pe acolo?!

„N'am pe lume rudeni, despre care aș sci“, — răspune contesa tristă. „Buna mea crescătoare, prietena mea Giovanna, trăiesce în Florența, îmi vine câte odată dor de ea și de țeara mea. Dar' principeasa, buna mea muma, mi-a făgăduit, că în curând voi da pe acolo.“

„Și cum oare, doamna principeasă v'a aflat acolo așa de departe, dșoară?“ — întrebă bunica.

„Doamna principeasă cunoscă bine pe muma mea, și erau prietene. Tatăl meu era greu rănit în bătaia dela Lipsa și după-ce s'a întors la vila sa din Florența, muri câțiva ani după asta în urma ranei sale. Giovanna îmi povestea câte odată despre aceasta. Muma se mahnă de asta și muri și ea. M'au lăsat aici ca pe o orfană mică. Când a aflat despre asta doamna principeasă, veni acolo și m'ar fi luat ea, dacă Giovanna nu m'ar fi iubit ca o muma. Mă lăsa la ea. Castelul și toate ce sânt în el, i le dete în stăpânire; ea mă crescă și mă învăță de toate. După-ce m'am făcut mai mare, mă luă doamna principeasă la sine. Oh, eu o iubesc prea mult, tocmai cum aș fi fost iubit pe măicuța mea!“

„Dar' și doamna principeasă nu v'e iubesc altfel, decât ca pe propria ei fiică“, — ăise bunica.

„Bine am vădut-o asta, când am fost în castel, și asta mult 'mi-a plăcut din partea doamnei aceasteia. Dar' se nu uit a-i vorbi dșoarei despre ai lui Kudrna. Când Barunca li-a dat paralele dela d-voastre, se te miri că n'au sărit până la tavan; dar' când bătrânul căpătă slujba de păzitor în câmpurile domnesci și i se dete un deputat dublu, se făcu o așa minunare și bucurie, încât nici nu e cu putință să se povestească. Până la moarte nu vor înceta să se roage pentru d-na principeasă și pentru dșoara.“

(Va urma.)

Inimicii și amicii grădinilor de copii.

Lipsa, în Maiu 1885.

(Urmare și fine.)

Dar', adaugă unii, prin jocul prea mult copiii devin distrași, jucăuși și necapabili pentru lucruri serioase — prin urmare scoala capătă nisce elevi ne-harnici. Dacă învățătoreasa se pricepe a deștepta interesul copiilor pentru un tablou, un animal sau o plantă, ce li-o arată; dacă prin povestirile ei potrivite stîrnesce atențiunea lor; dacă la lucrurile cu lemnușele, hârtie etc. îi dedă la răbdare și perseverență, atunci copiii nu devin jucăuși. Ce-i drept, în grădinile froebeli-ane se fac copiii vioi și pofitori de joc. Dar' oare scoalei nu-i place să aibă elevi vioi, de-

România în contra comerului austro-ungar e cu totul politică și numai în partea cea mai mică economică.

Se pare că înclinarea cabinetului din Viena de a reînvi convențiunea în condițiuni favorabile și României, dar' mai cu seamă industriei austriace, nu e pe placul domnilor din Budapesta, cari se tem de concurența României în produsele agricole, produsele principale atât ale României cât și ale Ungariei. Numai astfel fiind, se poate explica cea mai nouă măsură a guvernului r. ung. în contra importării de porci din România; căci, după informațiunile noastre pozitive, porcii retrimisi după o cercetare de nouă făcută aici în Sibiu decătră o comisiune a comitatului Sibiu, s'au aflat pe deplin sănătoși, — numai vre-o trei porci fiind striviți la picioare prin strapațele umblării prin petriș.

Eată ce comunică privitor la cazul din cestiune organul sâsesc „Sieb.-d. Tagblatt“:

„Da, o boală de gură și unghii preste tot nu pare a exista. Ieri s'a făcut în curțile dela poarta Oenei vizitarea amănunțită a celor 342 de porci de proveniență română dificultați ca bolnavi și expedați din această cauză îndărăt dela Steinbruch. Pentru această vizitare au fost trimiși aci ambii veterinari de stat, Francisc Kaufmann și Arpad Kováts, cari au fost vizitat transportul în Steinbruch și l-au declarat de infectat de boală de gură și de unghii. Acești medici au desclinit trei porci ca bolnavi și respective ca suspecți. Experții de aci n'au putut afla nici la acestia nimic suspect. Astăzi se va face din nou vizitare în prezența directorului de contumăgie sosit aci, Dr. Eisenmacher. Dacă nu altceva, apoi se pare că la Steinbruch s'au prea pripit. Proprietarii, trei Români din Căneni, sufer daune mari. E întrebară, că dobândi și-vor dreptul prelângă caracterul internațional, în care a intrat această afacere și în care o întoarcere a statelor e anevoioasă“.

Chiar și toaia guvernamentală din loc „Siebenbürger Bote“ afirmă următoarele:

„Față cu presupunerea, că în Sibiu vizitarea porcilor nu s'a făcut cu grija cuvenită, putem pune impregiurarea, că porcii retrimisi din Steinbruch au fost aici vizitați din nou de comisiune și au fost declarați pe deplin sănătoși“.

Suferim însă și noi în Ungaria prin astfel de măsuri, cari sunt de natură a nimici și puținul comeru ce-l mai avem cu statul vecin și din care trăiesce cu deosebire o parte considerabilă a Mărginimii noastre; abstracție făcând dela aceea, că ni se scumpesc și mijloacele traiului într'un mod nepomenit încă aici în Margine.

ștepti și nu mărginiți și moi de aceia, dela cari abia poți scoate câte o vorbă!

Altă imputare e, că jocul pe comandă nu e pentru copii o plăcere, că în genere ăis, jocul regulat îi face pe copii să-și piardă gustul de joc. Aci au drept, dar' de aceea fiecare învățătoareasă are datorința a-i lăsa să se joace și liber. Astfel se procede în grădinițele bune de copii. Că jocurile aici nu pretind nici o încredere, și că corespund dorinței copiilor, despre aceasta se poate convinge ori și cine, care a cercetat astfel de grădiniță și a observat bucuria, cu care se prind copiii la joc.

Mai sunt unii, cari învinovătesc pe Froebel de democratism și ireligiozitate, dar' pe nedrept, căci el nu s'a gândit la așa ceva! De altminteră nici nu poate fi vorba de astfel de lucruri în frageda perioadă a educațiunii până la 7 ani! Cam aceste sunt principalele obiecțiuni, ce le fac inimicii grădinițelor de copii!

În ce privește pe amicii lui Froebel, mă voiu mărgini a expune aci păreriile unor renumiți pedagogi cu privire la grădinițele de copii. Eată ce ăice Diesterweg, cel mai mare pedagog al Germaniei: „Pestalozzi a voit să unească în învățământul popular arta cu natura. Gândul seu l'a împlinit Froebel în grădinițele de copii. În acestea întrunesc el 3 momente: (cum le ăicea el) formele cunoscinței, frumseții și vieții, însoțite de jocuri și cântare. Într'un mod atât

Drept exemplu amintim numai, că de Vineri spre Sâmbătă, carnea de porc s'a scumpit aici în Sibiu cu 4 cr. la chilo.

Dar' mai de importanță este că România răspunde în felul ei la atitudinea guvernului r. ung. cu o atitudine analogă. Remarcabil în privința aceasta este o informațiune, ce o aflăm în „Kronstädter Zeitung“ tot din 6 Iunie n. având următorul cuprins:

„Protocolul camerei comerciale și industriale din Brașov din ședința dela 28 Aprilie 1885 cuprinde între altele o informațiune a dlui Diamandi Manole, presidentul camerei, care ne umple în adevăr de consternațiune. Presidentul ne-a comunicat experiențele, pe care le-a câștigat de curând la concursul dsale pentru furnisarea de materii de haine de Brașov pentru armata română pe anul 1885. El a prezentat și de astădată, precum în toți anii, ministrului reg. românesc de război mostrele sale și a primit dela acesta răspunsul, că ministerul român a hotărât ca, prelângă toată îndestulirea cu materiile comandate pentru îmbrăcarea armatei din Brașov prin dl Diamandi Manole, să numai cumpere marfă austro-ungară și prin urmare nici marfă de Brașov, deoarece Austro-Ungaria se închide în contra importului de produse române (vite și lână.) El, referentul a cerut în acest cas întrepunerea ambasadorului ces. reg. din București prin o cerere, pe care a cetit-o, și acum așteaptă după rezultat. Dacă va rămâne lucrul cu această exclusiune, la hotărîrea dlui ministru român, în acest cas se va face multă daună atât d-sale, cât și mai multor fabrici de postav din Brașov.

„După ascultarea acestui eveniment consternator și după-ce membrii prezenți ai camerei au mulțumit dlui Diamandi Manole pentru ostenelele sale, ce s'unt spre binele întregului, camera a luat următoarea hotărîre:

„Împărtășirea dlui Diamandi Manole nu numai că se ia spre sciință cu mulțumită, ci se va face totodată raport despre aceasta și dlui ministru r. ung. de comeru pentru considerarea ocașională a acestei dispoziții îndreptate în contra Austro-Ungariei“.

Chiar și „Egyetértés“ o admite. Diarul lui Kossuth scrie următoarele: „Aflăm că ăilele acestea un bărbat maghiar, care se bucură de o mare influență, a venit la București pentru a îndupleca pe guvernul român să se învoească a lega liniile ferate, pe care le-a deschis acum la hotarele Transilvaniei cu liniile ferate ungare. A văcut pe un financiar de aci, care i-a dat o întâlnire. Când s'au întâlnit, mai era și o altă persoană străină, și când a venit vorba despre discutarea cestiunii, persoana străină s'a amestecat în discuțiune și a declarat categoric, că Ungaria și bărbății unguri nu mai pot căpeta nici un fel de concesiune dela România. Șicanele pe care le-au îndurat Românii la vămile ungare au revoltat spiritele. Persoana străină, pe urmă, prezentându-se a ăis, că este ministrul președinte, Brătianu.

de excelent a întregit Froebel ideile principale ale lui Pestalozzi; amândoi, Pestalozzi și Froebel, merită a fi numiți în ce privește basa învățământului totdeuna unul lângă altul. Studiul opurilor acestor doi bărbăți formează pe educătorul psihologic. Cine reproabă direcțiunea și teoria lui Froebel, reproabă pe Pestalozzi, și cine reproabă pe Pestalozzi, reproabă întreaga metodă a educațiunii mai nouă, reproabă principiul dezvoltării“. — Prof. Strümpell ăice despre Froebel că e: un model durabil pentru fie-care, care voiesce să fie învățător sau educator. — Curtmann afirmă, că e o datorință a statului a ridica astfel de institute froebeliane. — D-na Bertha de Marenholz-Bülow numesc grădina de copii: „școala mamelor“. „Aceasta e universitatea, ăice dînsa, pe care ar trebui să o cerceteze dînsela mai întâiu!“

Și câți alți pedagogi sunt, cari nu pot apreația din destul tolosul institutelor froebeliane!

Este fapt, că astăzi se ăiesc astfel de institute în număr considerabil la toate popoarele civilizate! Noi, Românii și în această privință nu ne putem lăuda. Întru cât am eu cunoscință, în Transilvania nu se află nici o grădiniță română de copii — nu știu, dacă se află dincolo de Carpați. Cumcă sunt neapărat de lipsă astfel de institute atât pentru inteligență, cât și cu deosebire pentru popor, nu mai încap în deoală.

„E trist, termină ăiarul citat, că Ungaria perde necurmat piațele din România. Chiar și mărfurile din Transilvania, care de secol dominau piețele române au început să deie înapoi și să fie din ce în ce mai strîmtoate.“

Cronică.

Telegrame de condolență s'au adresat Regelui României la Sigmaringen din toată România din incidentul morții tatălui Regelui.

Excursiunea internațională de ieri la Cîsnădioara a succedat — așa se ăice. Toată indispoziția celor eșiți a fost absența Românilor. Se înțelege că tinerii și publicul care i-a însoțit au trebuit să ese din Sibiu cu marșul național maghiar al lui Rákoczy. Nu vor fi mers bucuros tinerii și publicul la sunetul acestui marș. Sună frumos, dar' e o lipsă de tact să impuni cu ocașiunea unei excursiuni internaționale în un oraș sâsesc ca Sibiu în mod demonstrativ un marș național maghiar. Să nu se mire dar', dacă dispoziția de a dona ăi a arangiatorilor nu va fi tocmai înveselitoare. Credem că musica militară va fi sciut cănta vreun alt marș, ca să nu se vateme bunul simț al studenților români și sași.

Necrolog. Ioan Klein conector la gimnaziul sâsesc din Sibiu a răposat în vrăstă de 68 de ani.

Maial. Reuniunea sodalilor români din Cluj invită la Maialul ce-l va arangia în favoarea fondului seu la 15 Iunie st. n. 1885 în grădina dela capul turcesc (Törökfő). Începutul la 6 oare p. m. În numele comitetului: Basiliu Podoabă, președinte; Iacob Murășan, secretar; Stefan Havași, cassar. Prețul intrării: 50 cr. de persoană. Oferte marinimoase se vor primi cu mulțumită și se vor cuita pe cale ăiaristică. Participătorii își pot aduce victuale.

Casa de sus „independentă.“ Ne aducem cu toții aminte de frasele guvernului, prin care făcea toiu în țeară, că casa de sus cea nouă și în special „membrii numiți“ va fi independentă. Se vorbește că între alții se se numească: 8 făispăni (fresce că acestia toți sunt independenți); Paul Gyulai și Paul Hunfalvy, profesori; Dr. Semnitzer și Dr. Hirschler, medici de casă ai dlui Tisza; Ladislau de Korismici, guvernamental; Ludovic Tolnay, funcționar de stat; primarul suprem Ráth, guvernamental; Stefan de Melzer, funcționar de stat; Ioan de Máriássy, ofțer de honveđi; 6 episcopi titulari. — Între astfel de impregiurări dintre cei 30 numiți abia vor fi 3 independenți sau cel puțin opoșionali?

Averea societății slovace „Matița“ a fost predată dlui Bela Grünwald ca să dispună de dînsa în favorul Slovacilor. Cine e Bela Grünwald vor fi sciind prea bine cetitorii nostri: el e cel mai infuriat dușman al naționalităților, mare maghiarisor, care însă totuși rămâne Grünwald și deci istoria cu numirea lui de curator al averei „Matiței“ seamănă cu istoria „caprei ca grădinar“. —

Cine dintre noi n'a văcut casuri, în care femeia și bărbatul ducându-se la lucru, lasă copilul în mână întemțării, închidându-l în casă! Ce urmări poate avă o astfel de neglijență își poate închipui ori-și-cine!

Puținele familii, cari își trimit copiii lor în grădini de copii — îi trimit în cele germane, căci române nu avem. Așa se întemțlă cel puțin pe la Brașov și Sibiu! Și când copilul vrea să arete ciuva, ce scie și el, începe a cănta câtece nemțesci, care le-a învățat în grădina de copii. Nu știu, care Român se bucură de astfel de rezultate! Ce e drept e lucru foarte greu a organiza o astfel de grădiniță, dar' ce nu e la început greu? Poate că vor ăice unii: „Magna petis, Phaeton!“ ear' alții: „eartă-l, Doamne, că nu scie ce cere.“ Dar', întreb eu, când vor înceta, instituțiunile de cultură atât de răspândite la popoarele civilizate, a fi pentru noi „magna“? A venit timpul suprem, când ar trebui să ne gândim și noi la astfel de lucruri, deși într'adevăr avem alte necazuri mai mari. Până când însă aceste dorințe vor fi privite ca pia desideria, până când ideia va pute deveni faptă, se nu uităm, că cea dintăiu și cea mai mare datorință a părinților e a îngriji cât se poate de bine de educațiunea copiilor lor, căci „educațiunea e darul cel mai prețios, ce-l pot dăruia părinții copiilor lor!“

Corcodel.

Alegerile din Bucovina pentru Reichsrath. Ni se scrie din Cernăuți: „In districtele rurale s'au ales ca deputați pentru dieta imperială: dl Ioan cav. de Lupul în districtul Cernăuți-Storjineț-Siret, dl cav. de Zotta în districtul Cotiman-Vijniț și dl Pino dela Freudenthal, ministrul comerului. În orașul Cernăuți s'a ales, după o alegere de două ăile cu o agitare turbulentă și ne mai audită sub asistența miliției, candidatul liberal Wagner contra candidatului guvernamental și naționalist Cochanovschi cu 430 voturi majoritate, ear' în orașele Siret-Rădăuți-Suceava în asemenea impregiurări dl prof. Dr. Constantin Tomasciuc contra candidatului național-guvernamental dl consilier guv. Cornel Cosovici cu 420 de voturi majoritate. Camera comerului a ales însă astăzi pe candidatul guvernamental dl Popper.

Confiscarea unei broșure. În Viena a apărut în săptămăna trecută o broșură cu titlul: „Scopurile adevărate ale Germano-Austriacilor“ scrisă de un anumit Abut. Broșura a fost confiscată în tot cuprinsul ei decătră procuratura de stat. Se ăice că broșura din cestiune e scrisă în stil pangermanist.

Ministerul de război al României intenționează a cumpăra 1,000 de cai pentru călărași și 400—500 cai pentru artilerie.

Al doilea congres medical se va ține la Iași în Maiu anul viitor.

Urcarea tarifului vamal rusec. Toate statele s'au pus pe urcarea tarifelor de vamă. Rusia încă nu poate sta indiferentă în fața acestei porniri generale. Foaia oficială rusească publică ridicarea vămii pe importul de fabricate de metale.

Turburările macedonene. Din Constantinopol se telegrafează: Poarta privește situațiunea din Rumelia-de-ost și din Macedonia ca serios critică și a trimis trupe în numitele provincii.

Varietăți.

(Asistenta ducelui Dr. Carol Teodor)

care se ocupă cu oculistica, e însăși consoarta ducelui. „Münchener Allg. Ztg.“ publică următoarele amănunte scrise de Oskar de Redwitz: „Scim că în toate consultațiunile grele, care adeseori țin timp îndelungat, această nobilă muiere princiară i-a dat soțului seu ajutor până la cel din urmă cas. Ea însăși a purtat în mare parte și registrul bolnavilor și al suferințelor lor, precum și a diagnosei medicale și a medicinei. Ea a fost în toată ăiaua înaintea amedii asistentul ducelui în toate operațiunile îndeplinind apoi la bolnavi rolul unei surori de caritate. Ea a legat ranele, le spală și le leagă cu mare îngrijire. Odată în o după ameađi numărul bolnavilor s'a urcat la 91. La observarea că această încordare cu atâte consultațiuni îi oboresce ducesa a răspuns: „Aceasta nu se poate altcum și ori-cât de greu îi vine ducelui, ea se remuerează tot atât de bogat. Ieri între acesti nouăzeci și unul a fost și o sermană muiere oarbă, careia, durere nu i-am mai putut opera ochiul. Dacă ar fi venit la „noi“ încă în anul trecut, atunci în acest an earăși ar fi văcut. Dacă acum între acesti nouăzeci și unul de ieri, nu se putea cura decât unul venind din vreme la operațiuni și căruia i s'ar fi putut reda vederea, spune-mi nu s'ar fi rentat bogat vizitarea tuturor acestora pentru acel unul.“

(O invențiune nouă.) Diarul „The Electrician“ scrie despre o invențiune nouă următoarele:

Un American anunță că a inventat un telefon, în care se pot auđi țipetele unui copil mic la o distanță de o sută de mile.

Această aplicațiune a telefonului va face de sigur ca persoanele nervoase să aibă dorința de a da o vizită inventatorului cu revolverele în mână. Din cele optăzeci și șese de milioane de indiviđi, cari duc o existență în destul de neplăcută în țerile noastre, sunt poate vre-o douăsprezece milioane, cari au cîndăa dorință de a auđi țipetele unui copil mic la o distanță de o sută de mile.

O invențiune, care se facă a nu auđi țipetele copiilor celor mici la o distanță de ăice picioare; eacă ceea-ce cu adevărat reclămă liniștea părinților.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui **Michail Gernla**